

MILIEURAPPORT

Organic Waste Systems 2018

Auteur: Lasse Six

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Wie we zijn	3
2.1	Onze activiteiten	3
2.2	Onze directe omgeving	3
2.3	Ons beleid	3
3	Ons milieubeheersysteem	4
4	Stand van zaken	5
4.1	Globale milieu-impact	5
4.2	Lokale milieu-impact	6
5	De toekomst	7

1 Inleiding

In 2016 werd er door het management van OWS besloten dat we ons als milieubedrijf niet alleen willen toeleggen op het aanbieden van milieuvriendelijke producten en diensten, maar dat we voortaan ook structureel onze eigen milieu-impact willen verbeteren. Dit zowel op lokaal niveau voor onze medewerkers, bezoekers en burens, als op globaal niveau voor de wereldwijde bevolking en de komende generaties waarvan de eersten nu hun eerste stapjes op deze aardbol zetten.

In 2017 begonnen we met het opzetten van een milieubeheersysteem conform de internationale ISO 14001-norm. Deze norm helpt ons om een duidelijke structuur, met duidelijke verantwoordelijkheden, procedures, instructies en registraties op te zetten voor het opvolgen van onze milieu-gerelateerde verplichtingen en het continu verbeteren van onze milieu-impact. Vandaag, in de lente van 2018, zitten we in het ISO 14001-certificatietraject. Dat houdt in dat we momenteel druk in de weer zijn om ons milieubeheersysteem op punt te zetten in samenwerking met een onafhankelijke externe auditor. Die auditor controleert niet alleen of we voldoen aan de formele vereisten van de norm, maar ook of we de intenties van de norm effectief omzetten in onze dagelijkse werking.

Dit rapport is ons eerste publieke milieurapport. Het heeft als doel de belangrijkste eigenschappen van ons milieubeheersysteem voor te stellen en aan te geven waar we vandaag staan met onze milieu-impact en waar we momenteel op focussen om onze milieu-impact effectief te verbeteren.

2 Wie we zijn

2.1 Onze activiteiten

Organic Waste Systems of OWS is een naamloze vennootschap ontstaan in het jaar 1988 als spin-off van Universiteit Gent. Initieel lag onze focus op het ontwikkelen en commercialiseren van de DRANCO-technologie waarmee afval wordt omgezet naar hernieuwbare energie en compost. Sinds de jaren '90 bouwden we ook een laboratorium uit voor milieu-analyses rond vergisting, biologische afbreekbaarheid en ecotoxiciteit. En tegenwoordig voeren we ook milieu-gerelateerde consulting-activiteiten uit: we controleren bv. of afval correct gesorteerd wordt en we evalueren de globale milieu-impact van producten en bedrijven door middel van levenscyclusanalyses of LCA's.

2.2 Onze directe omgeving

De kantoren en laboratoria van OWS bevinden zich aan de straatkant van Dok-Noord. Na de ontwikkelingsjaren aan de universiteit vond OWS een plaats in de gebouwen van ACEC, mede initiatiefnemer van het eerste onderzoek. De leegstaande fabrieksgebouwen van de ACEC-site achter ons werden intussen vervangen door een nieuw project met allerlei bedrijfjes, een shoppingcenter, en appartementen. Een grote opwaardering van onze directe omgeving.

2.3 Ons beleid

Het is ons doel altijd te garanderen dat onze producten en diensten van uitstekende kwaliteit zijn en dat we bijdragen aan de continue verbetering van ons globaal en lokaal milieu. Om deze doelstellingen te bereiken worden volgende verantwoordelijkheden toegewezen en volgende acties ondernomen.

Het management en alle andere medewerkers moeten wereldwijd volgende zaken garanderen:

- Conformiteit met relevante verplichtingen.
- Conformiteit met onze bedrijfsregels.
- Conformiteit met de engagementen die OWS aangaat.

Het algemeen management heeft daarenboven volgende verantwoordelijkheden:

- Ervoor zorgen dat zij en hun medewerkers de vereisten en verplichtingen van onze beheersystemen begrijpen en toepassen.
- Garanderen dat medewerkers de nodige opleiding en training krijgen zodat ze hun verantwoordelijkheden correct kunnen uitvoeren.
- De technische en financiële middelen nodig om conform onze verplichtingen te kunnen werken ter beschikking stellen.
- Ervoor zorgen dat onze operationele uitvoeringen in lijn zijn met onze beheersystemen en dat deze effectief functioneren om te voldoen aan alle verplichtingen en vooropgestelde verwachtingen.
- Medewerkers die ingaan tegen de vereisten en verplichtingen van onze beheersystemen ter verantwoording roepen en maatregelen nemen om herhaling ervan te vermijden.

Alle medewerkers hebben daarenboven volgende verantwoordelijkheden:

- Begrijpen dat verantwoordelijkheid een belangrijk aspect is van hun job.
- De vereisten en verwachtingen van deze beleidsverklaring en andere gerelateerde richtlijnen en afspraken vervullen.
- De identificatie en implementatie van de beste beheerspraktijken op milieu- en kwaliteitsvlak ondersteunen.
- Zich persoonlijk engageren om te werken aan het garanderen van kwaliteit en het verbeteren van onze milieu-impact.

Volgende acties worden ondernomen ter ondersteuning van ons beleid:

- We zetten beheersystemen in om de kwaliteit en de milieu-impact van onze producten en activiteiten te controleren en te verbeteren.
- We optimaliseren voortdurend de kwaliteit en de milieu-impact van onze bedrijfsactiviteiten, -producten en -diensten, mede door middel van investeringen in innovatief onderzoek.
- We controleren systematisch of we steeds aan relevante wetgeving, richtlijnen en andere vereisten voldoen.
- We streven ernaar om non-conformiteit met verplichtingen of voorgenomen engagementen zo snel mogelijk te verhelpen, zo nodig door het stoppen van bedrijfsactiviteiten.

3 Ons milieubeheersysteem

We kunnen ons milieubeheersysteem kort als volgt samenvatten:

- Gebaseerd op ISO 14001:2015, de meest recente versie van de meest gebruikte norm voor milieubeheersystemen.
- Doelstellingen:
  - Conformiteit met wettelijke verplichtingen garanderen.
  - Onze milieu-impact continu verbeteren.
- Reikwijdte:
  - Alle activiteiten van OWS nv:
    - De activiteiten in onze kantoren, in onze laboratoria, op onze werven, professionele verplaatsingen, én ons woon-werkverkeer.
    - Onze producten en diensten.

- Globale impacten zoals klimaatverandering, eutrofiëring, schade aan onze ozonlaag, ecotoxiciteit, humane toxiciteit, uitstoot van fijn stof, waterverbruik, en uitputting van fossiele en hernieuwbare grondstoffen.
- Lokale impacten zoals visuele vervuiling, geluids- en geurhinder.

4 Stand van zaken

4.1 Globale milieu-impact

Onze globale milieu-impact wordt systematisch in kaart gebracht door het uitvoeren van levenscyclusanalyses (LCA's). We berekenen hiermee onze totale milieu-impact rekening houdend met de producten die we verbruiken, onze directe emissies, en onze afvalstromen. De resultaten van onze LCA's tonen ons welke processen de belangrijkste rol spelen in onze milieu-impact zodat we weten op welke zaken we moeten focussen om echt een verschil te maken.

Om de beslissing te vereenvoudigen maken we gebruik van de ReCiPe 2016 endpoint-milieu-impactberekeningsmethode. Deze methode combineert de impacten in termen van klimaatverandering, eutrofiëring, waterverbruik, landverbruik, enzovoort tot 3 duidelijke impactcategorieën:

- Schade aan ecosystemen (damage to ecosystems). Deze categorie is een indicator voor het verlies aan diersoorten, en dus globale biodiversiteit.
- Schade aan de menselijke gezondheid (damage to human health). Deze categorie is een indicator voor het verlies aan gezonde levensjaren van mensen.
- Uitputting van grondstoffen (resource depletion). Deze categorie is een indicator voor de stijging van de kost van grondstoffen als gevolg van de uitputting ervan.

Figuur 1 geeft een overzicht van de relatieve impacten van de in- en outputs van de kantoren en laboratoria van OWS. Hieruit blijkt dat onze globale milieu-impact vooral bepaald wordt door de verplaatsingen: het woon-werkverkeer van onze personeelsleden (*commuting*), onze bedrijfswagens (*company cars*), en onze bedrijfsreizen (*business travels*) zijn samen verantwoordelijk voor ruim 75% van onze milieu-impact. Het verbruik van elektriciteit, gas en water heeft ook een redelijk belangrijke bijdrage. Deze is vooral te wijten aan het gasverbruik van onze verwarming. Om onze milieu-impact effectief te verbeteren moeten we dus focussen op transport en de verwarming van ons gebouw.

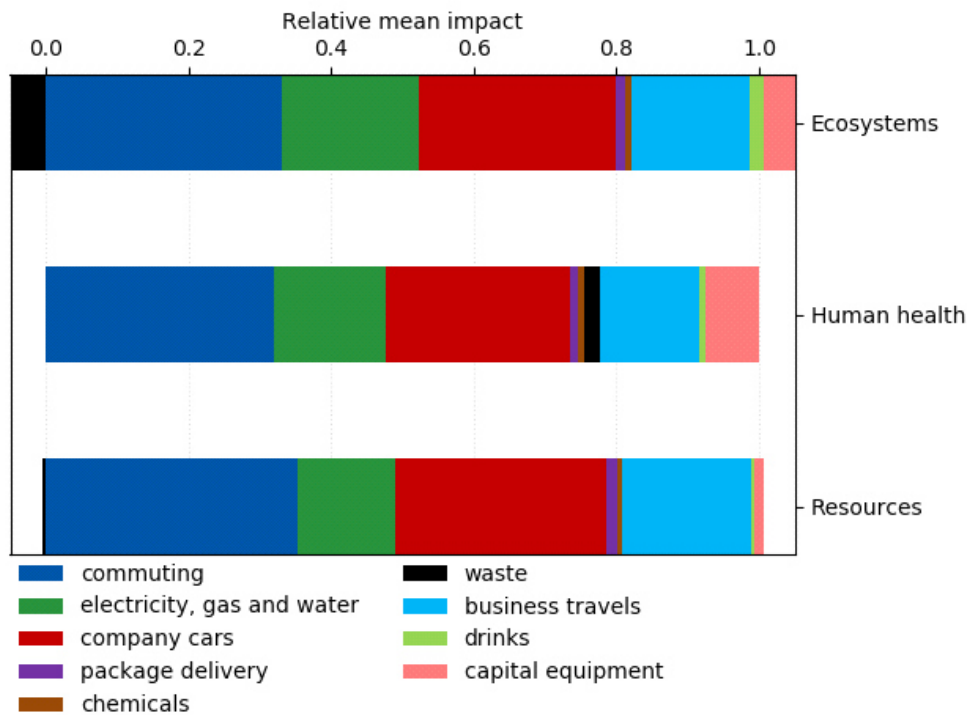
We zijn daarom bezig met het uitrollen van verschillende maatregelen rond het stimuleren van milieuvriendelijk woon-werkverkeer en het vergroenen van ons wagenpark, en het reduceren van onze verwarmingsvraag. Concreet werden volgende maatregelen reeds doorgevoerd:

- Voor het stimuleren van de fiets voor woon-werkverkeer:
  - Onze fietsenstallingen werden verbeterd: we hebben nu een beveiligde fietsenstalling in ons gebouw waar fietsen veilig en droog gestald kunnen worden.
  - Fietsers die zich willen verfrissen na hun sportieve start van de dag kunnen zich douchen op het werk.
  - Wie fietst krijgt een fietsvergoeding.
  - Er werd een campagne opgezet om collega's die dicht bij OWS wonen maar nog niet met de fiets naar het werk komen te overtuigen om toch voor de fiets te kiezen door hen een gepersonaliseerd rapport te verschaffen over de voor- en nadelen voor hun traject.
- Ons wagenpark vergroenen:
  - De directie heeft zich geëngageerd om vanaf nu bij de aankoop van nieuwe bedrijfswagens een eigen milieunorm te volgen. Er wordt hierbij rekening

gehouden met zowel de CO₂- als de NO_x-uitstoot van de wagens en de norm wordt ieder jaar strenger.

- Verwarmingsvraag beperken:
  - De ramen in onze kantoren en laboratoria werden vervangen door beter isolerende exemplaren.
  - Waar mogelijk recupereren we onze restwarmte.

De impact van onze bedrijfsreizen verbeteren is moeilijker omdat veel reizen noodzakelijk zijn voor onze activiteiten. Om ook hier iets aan te doen zijn we begonnen met het verhogen van het bewustzijn van het belang van deze impact onder onze medewerkers.

Figuur 1: Relatieve milieu-impacten van de in- en outputs van OWS

4.2 Lokale milieu-impact

Onder onze lokale milieu-impact verstaan we onder meer visuele vervuiling, geluids- en geurhinder in en rond ons gebouw. Verbeterpunten hieromtrent worden vastgesteld tijdens interne en externe audits, of voorgesteld door onze medewerkers, burens en overheid. Ze worden geval per geval onderzocht en aangepakt zodat we stelselmatig verbeteren.

Zo werden onder andere volgende verbeterpunten doorgevoerd dankzij de constructieve input van onze burens en medewerkers:

- Door de realisatie van de nieuwe gebouwen achter en boven de lokalen van OWS konden tijdelijk de rookgassen van de verassingsoven niet naar het dak afgevoerd worden en werden deze via de ramen aan de voorzijde afgevoerd. Toen de nieuwe bewoners van de lofts boven OWS hun intrek namen, hadden ze soms last van deze rookgassen. Deze afzuiging werd eerst tijdelijk aangepast en daarna definitief via een schouw tot boven het niveau van de gebouwen.
- De composteringstests in ons labo genereren een redelijk grote hoeveelheid groenafval dat regelmatig opgehaald wordt voor verdere verwerking. Dit afval wordt op de dag van ophaling in containers naast ons gebouw geplaatst. Er werd gemeld dat sommige van onze containers na verloop van tijd begonnen te lekken met als gevolg dat er rond onze containers een ongevaarlijke, maar wel visueel

onaantrekkelijke plas water ontstond met een geurtje... Niet aangenaam voor voorbijgangers en burens. Dus hebben we intussen de containers gecontroleerd en de lekkende exemplaren vervangen.

- Tijdens de afgelopen zomers waren er verschillende erg zonnige en dus warme dagen met als gevolg dat sommige van onze laboratoria onaangenaam warm werden voor onze medewerkers die fysiek intensieve arbeid verrichten. Om dit probleem te verhelpen werden alle ramen intussen voorzien van zonnewering.

5 De toekomst

We zijn momenteel volop bezig met het opzetten van ons milieubeheersysteem en hopen binnenkort te mogen bevestigen dat we ISO 14001-gecertificeerd zijn. Maar nog belangrijker is natuurlijk dat we structureel blijven verbeteren, dat we onze verantwoordelijkheid nemen voor ons globaal leefmilieu, dat we onze medewerkers van een steeds gezondere werkplaats voorzien, dat we een aangename buur kunnen zijn voor de omliggende bedrijven en omwonenden, en zodat we samen met de overheid aan een algemene verbetering van ons milieu kunnen werken.

De LCA-studie waarmee we onze globale impacten evalueren wordt momenteel bijgewerkt om de evolutie ervan in kaart te brengen en volgende verbeterpunten te identificeren. We zijn bezig met interne en externe audits, en we verwelkomen inputs en feedback van onze medewerkers zodat we ook verdergaande verbeterpunten voor onze lokale impacten kunnen identificeren en implementeren.

Na het aanbieden van milieuvriendelijke producten en diensten kiezen we er voortaan dus ook voor om onze eigen milieu-impact structureel te verbeteren.